

وحیدعظیم‌پا دبیر گروه اقتصاد

دور تازه تحریم‌ها که از آغاز دهه ۹۰ علیه کشورمان اعمال شد، در چندین مسیر به دنبال ضربه زدن به اقتصاد ایران به خصوص در حوزه انرژی بود که بخش مهمی از آن شامل فروش نفت خام می‌شد.باورسی‌اثر گذاری تحریم‌ها بر بخش‌های مختلف صنعت نفت و گاز کشور، شاید این طور به نظر برسد که فروش نفت ساده‌ترین بخش تحریمی بوده‌است. اما تحریم فروش تجهیزات و اقلام راهبردی صنعت نفت و گاز ایران در کنار تحریم فروش بنزین به ایران، به مراتب آثار مخرب‌تری بر اقتصاد کشور وارد کرد.سازو کار «تولید بار اول» محملی برای خنثی کردن این تحریم‌هاست و در صفحه پیش‌رو به بررسی این مهم پرداخته‌ایم.

فراسرو

آورده‌های سازو کار «تولید بار اول»

مزایای تولید بار اول و بومی‌سازی تجهیزات راهبردی صنعتی بسیار زیاد است. اولین مزیت سازو کار تولید بار اول کاهش ایتکا به واردات و فناوری‌های خارجی و در نتیجه افزایش استقلال و تاب‌آوری صنعت کشور است. این سازو کار موجب به حداقل رساندن نیاز به هزینه‌های ارزی برای فناوری‌ها و تجهیزات خواهد شد و کاهش هزینه‌ها با تولید تجهیزات و فناوری‌های موردنیاز صنایع بزرگ کشور را فراهم خواهد کرد. همچنین سازو کار تولید بار اول موجب بهبود کارایی و بهره‌وری از طریق استفاده از فناوری‌های تولید شده بومی و سفارشی خواهد شد. خنثی سازی و مقابله هدفمند با تحریم‌ها نیز از دیگر مزیت‌های تولید بار اول است که با بومی‌سازی تجهیزات و فناوری‌های راهبردی صنعت، شاهد کاهش تأثیر تحریم‌ها خواهیم بود.

بومی‌سازی فناوری‌ها و تجهیزات استراتژیک صنعتی برای توسعه و رشد بخش صنعتی یک کشور ضروری است. این فرآیندها به صنایع اجازه می‌دهد تا مستقل از ارائه‌دهندگان خارجی فعالیت کنند و آنها را قادر می‌سازد هزینه‌ها را کنترل کنند. کارایی را بهبود بخشند و ایتکا به زنجیره‌های تأمین جهانی را کاهش دهند. در مواجهه با تحریم‌ها یا سایر محدودیت‌های تجاری، توانایی تولید فناوری‌ها و تجهیزات استراتژیک در داخل کشور بسیار حیاتی تر می‌شود.

تولید بار اول مهم‌ترین سازو کار تجربه شده
مفهوم تولید بار اول بر اهمیت شرکت‌های دانش بنیان در ایجاد فناوری‌ها و تجهیزات جدید در داخل کشور تأکید می‌کند. فرآیند تولید بار اول شامل توسعه، طراحی و ساخت محصولات یا فناوری‌های جدیدی است که قبلاً در کشور تولید نشده‌اند. این فرآیند نه تنها به بومی‌سازی فناوری‌های صنعتی کمک می‌کند، بلکه نوآوری، خوداتکایی و رقابت را نیز تقویت می‌کند. شرکت‌های دانش بنیان نقش مهمی در فرآیند تولید و بومی‌سازی برای اولین بار ایفا می‌کنند. آنها راه‌حل‌های نوآورانه، تخصص عمیق و دانش فنی پیشرفته را به میز می‌آورند. مشارکت آنها در فرآیند تولید بار اول باعث ارتقای خلاقیت و پیشرفت تکنولوژیکی می‌شود که برای توسعه و رشد بخش صنعتی ضروری است.

صنعت نفت و گاز نمونه موثقی از اجرای استراتژی‌های تولید بار اول و بومی‌سازی است. این استراتژی‌ها منجر به توسعه و تولید تجهیزات تخصصی و فناوری‌های پیشرفته مانند ماشین‌الات حفاری و فناوری‌های پالایشگاهی شده است که قبلاً وارداتی بودند. این امر موجب صرفه‌جویی قابل توجه در هزینه‌ها، افزایش خوداتکایی و ایجاد فرصت‌های جدید برای شرکت‌های دانش بنیان شده است.

همچنین صنعت نفت و گاز برای تولید راه‌آبرای گسترش به بازارهای صادراتی هموار کند. با توسعه و تولید فناوری‌ها و تجهیزات استراتژیک در داخل کشور، یک کشور می‌تواند خود را به عنوان قطب تولید این محصولات قرار دهد. این نه تنها درآمد اضافی از صادرات ایجاد می‌کند، بلکه جایگاه و نفوذ بین‌المللی کشور را نیز افزایش می‌دهد.

مزایای تولید بار اول و بومی‌سازی تجهیزات راهبردی صنعتی بسیار زیاد است. اولین مزیت سازو کار تولید بار اول کاهش ایتکا به واردات و فناوری‌های خارجی و در نتیجه افزایش استقلال و تاب‌آوری صعت کشور است. این سازو کار موجب به حداقل رساندن نیاز به هزینه‌های ارزی برای فناوری‌ها و تجهیزات خواهد شد و کاهش هزینه‌ها با تولید تجهیزات و فناوری‌های موردنیاز صنایع بزرگ کشور را فراهم خواهد کرد. همچنین سازو کار تولید بار اول موجب بهبود کارایی و بهره‌وری از طریق استفاده از فناوری‌های تولید شده بومی و سفارشی خواهد شد. خنثی سازی و مقابله هدفمند با تحریم‌ها نیز از دیگر مزیت‌های تولید بار اول است که با بومی‌سازی تجهیزات و فناوری‌های راهبردی صنعت، شاهد کاهش تأثیر تحریم‌ها خواهیم بود.

تولید بار اول تسهیل می‌شود، برای توسعه صنعتی بسیار مهم است. نقش شرکت‌های دانش بنیان در این فرآیند محوری است که تجربیات موفق در صنعت نفت و گاز نشان می‌دهد. مزایای این رویکرد، از جمله خود کفایی، پس‌انداز ارزی و فرشته‌های جدید صادراتی، آن را به یک استراتژی کلیدی توسعه در صنعت تبدیل کرده است.

اقتصادسیپی

سرویس اقتصادی ۰۶۰۴۸۵۳۳

«جوان» نقش راهبردی «تولید بار اول» را در خنثی‌سازی تحریم‌ها بررسی می‌کند

گذر از تحریم صنعت با سازو کار «تولید بار اول»

سازو کار «تولید بار اول» مزیتی برای توسعه همکاری صنایع بزرگ و شرکت‌های دانش بنیان در بومی‌سازی تجهیزات راهبردی تحریمی قلمداد می‌شود

اجرای سازو کار تولید بار اول در سال گذشته منجر به انعقاد بیش از ۹۲ قرارداد نهایی و صرفه‌جویی ارزی ۱/۳۶ میلیارد دلاری شده است

بار اول در راستای ترک تشریفات مزاحم در این بخش، به «جوان» می‌گوید: «شرکت‌های دانش بنیان، به ویژه شرکت‌های دانش بنیان نوپا، اغلب محصول یا محصولاتی دارند که تاکنون موفق به فروش آن نشده‌اند که باید به درستی مورد حمایت قرار گیرند.»

وی با بیان اینکه اشتغالزایی به ویژه در حوزه تحصیل کرده‌ها به یکی از دغدغه‌های اصلی کشور تبدیل شده است، می‌افزاید: «رونق شرکت‌های دانش بنیان در کشور می‌تواند دغدغه اشتغال تحصیل کرده‌ها در کشور را برطرف کرده و باعث رونق فعالیت‌های دانش بنیان در کشور شود.»

غلامرضا مرجبا عضو کمیسیون اقتصادی مجلس

حمایت از شرکت‌های دانش بنیان در قالب تولید بار اول می‌تواند مزیت‌های اقتصادی برای شرکت‌های دانش بنیان داشته باشد. اشکالی ندارد که حمایت‌های اولیه از شرکت‌های دانش بنیان مدنظر قرار گیرد ولی این شرکت‌ها قرار نیست با این حمایت‌ها ادامه حیات دهند

این نماینده مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه شرکت‌های دانش بنیان می‌توانند باعث ثروت آندوزی کشور شوند، تصریح می‌کند: «متأسفانه بسیاری از شرکت‌های نوپا در فروش محصولات خود مشکلاتی داشته و باید وارد فرآیند مناقصه شوند. لذا لازمه ورود به فرآیند مناقصه این است که شرکت دانش بنیان این شرکت‌ها نمی‌توانند در بازار دوام بیاورند. این دلیل خوبی نیست چون شرکتی دانش بنیان است باید بازار را برای آن تضمین کنیم، شرکت‌های دانش بنیان باید بازار خود را بسازند و با محصولات هایتکی که برای نخستین بار تولید می‌کنند، می‌تواند بازار را برای خود طراحی و حفظ کند.»

مرحبانیان می‌کند: «لیته این موضوع هم درست که این شرکت‌ها، شرکت‌هایی نوپایی بوده‌دولت‌نیز بایداز تولید بار اول آنها حمایت کند ولی این شرکت‌ها نباید روی این موضوع حساب باز کنند. حتماً حمایت دولت در زمینه تولید بار اول به کمک این شرکت‌ها خواهد رفت و این حمایت‌ها سیاست مدنظر قرار گرفته‌تاجایی مناسب‌است. لذا این شرکت‌ها باید بازار خود را با دست خود بسازند.»

وی تأکید می‌کند: «وقتی ما قیمت و کیفیت و همه آن مواردی که نظر مشتری را جلب می‌کند را لحاظ کنیم حتماً دیگر به سراغ ترک تشریفات نخواهیم رفت و در هر مناقصه‌ای که شرکت می‌کنیم می‌توانیم با سربلندی از محصول خود دفاع کنیم. بنابراین باید حمایت اولیه‌از شرکت‌های دانش بنیان صورت گیرد تا این شرکت‌ها مقداری اوج بگیرند. به واقع حمایت از شرکت‌های دانش بنیان در قالب تولید بار اول می‌تواند مزیت‌های اقتصادی برای شرکت‌های دانش بنیان داشته باشد. بنابراین اشکالی ندارد که حمایت‌های اولیه‌از شرکت‌های دانش بنیان مدنظر قرار گیرد

داش جمع بندی

سازو کار تولید بار اول به عنوان یک راهبردی حیاتی برای ترویج بومی سازی و همکاری بین شرکت‌های دانش بنیان و صنایع بزرگ عمل می‌کند. دارای مزایای مالی و استراتژیک قابل توجهی است که به صرفه‌جویی ارزی و خنثی‌سازی تحریم‌های صنعتی کمک می‌کند. پرداختن به چالش‌های پیش‌رو در اجرای آن برای بهره‌مندی از مزایای کامل آن در آینده حیاتی خواهد بود.

را داشته باشد و بعد براساس نیاز بازار دست به تولید بزند نه اینکه ما ابتدا تولید کنیم و بعد به سراغ بازار آن می‌کند و نشان می‌دهد که سهم قابل توجهی از آن در ثبات اقتصادی کشور دارد. تولید بار اول، مکانیزمی حیاتی برای بومی‌سازی تجهیزات و حل فرآیندهای گلوگاه در صنایع، فرمولی موفق بوده و بیش از ۷ هزار میلیارد تومان بازارسازی تضمینی در زمینه تولید بار اول را به همراه داشته است. این امر عمدتاً توسط شرکت‌های دانش بنیان انجام شده است و بازار وسیعی را برای اکوسیستم اقتصاد دانش بنیان تقویت می‌کند.

ارزی بیش از ۱/۳۶ میلیارد دلاری برای کشور شده است. این موضوع مزایای مالی این سازو کار را برجسته می‌یابد.
اهمیت قانون ترک تشریفات مناقصه برای تولیدات بار اول
بحث قانون ترک تشریفات برای تولیدات بار اول، شرکت‌های صنعتی را تشویق می‌کند تا در بومی‌سازی تجهیزات استراتژیک خود شرکت کنند. این امر باعث رشد شرکت‌های دانش بنیان می‌شود، زیرا آنها اغلب برای اولین بار در خط مقدم تولید چنین تجهیزاتی هستند. بازار تضمین شده‌ای که برای این شرکت‌ها ایجاد شده است، آنها را بیشتر به نوآوری و توسعه فناوری‌های جدید تشویق می‌کند. این مکانیسم تأثیر مثبت قابل توجهی بر بخش صنعت داشته است. این نه تنها اقتصاد را تقویت کرده است، بلکه با تشویق تولید بار اول و بومی‌سازی تجهیزات استراتژیک خاص صنعت، نوآوری و پیشرفت فنی را نیز ارتقا داده است. این امر منجر به افزایش تعداد شرکت‌های دانش بنیان نیز خواهد شد که در حال حاضر نقشی محوری در اقتصاد ایفا می‌کنند. علاوه بر این، کاهش بوروکراسی فرآیند امضای قرارداد و تولید تجهیزات را ساده کرده است. این امر به نوبه خود منجر به کاهش زمان و هزینه تولید شده و بخش صنعتی را کارآمدتر و مقرون به صرفه‌تر می‌کند.

سازو کار تولید بار اول به عنوان تنها الگوی موفق بومی‌سازی در کشور شناخته شده است. این سازو کار در قانون جهش تولید دانش بنیان مصوبه مجلس شورای اسلامی گنجانده شده است، شرکت‌های دانش بنیان، شرکت‌های صنعتی و مدیران دولتی را موظف می‌کند برای اولین بار تجهیزات استراتژیک صنعت خود را تولید کنند. جنبه جذاب این قانون این است که به این نهادها اجازه می‌دهد تا تشریفات مناقصه را دور بزنند و بروکراسی اداری را کاهش دهند و در نتیجه بسیاری از موانع را که قبلاً مانع همکاری بین بخش صنعت و شرکت‌های دانش بنیان می‌شد، حذف کنند.

مسلم صالحی عضو کمیسیون اقتصادی مجلس

تولید بار اول زمینه‌ساز دانش بنیان شدن صنایع بزرگ خواهد شد، همچنین این امر باعث می‌شودد تا شاهد خنثی کردن

تحریم‌های مربوط به فروش تجهیزات و

فناوری‌های راهبردی به ایران باشیم

انتکای کشور به واردات کاهش می‌یابد و در نتیجه تأثیر تحریم‌های احتمالی بر بخش صنعتی آن کاهش می‌یابد.

اهمیت قانون ترک تشریفات مناقصه برای تولیدات بار اول

بحث قانون ترک تشریفات برای تولیدات بار اول، شرکت‌های صنعتی را تشویق می‌کند تا در بومی‌سازی تجهیزات استراتژیک خود شرکت کنند. این امر باعث رشد شرکت‌های دانش بنیان می‌شود، زیرا آنها اغلب برای اولین بار در خط مقدم تولید چنین تجهیزاتی هستند. بازار تضمین شده‌ای که برای این شرکت‌ها ایجاد شده است، آنها را بیشتر به نوآوری و توسعه فناوری‌های جدید تشویق می‌کند. این مکانیسم تأثیر مثبت قابل توجهی بر بخش صنعت داشته است. این نه تنها اقتصاد را تقویت کرده است، بلکه با تشویق تولید بار اول و بومی‌سازی تجهیزات استراتژیک خاص صنعت، نوآوری و پیشرفت فنی را نیز ارتقا داده است. این امر منجر به افزایش تعداد شرکت‌های دانش بنیان نیز خواهد شد که در حال حاضر نقشی محوری در اقتصاد ایفا می‌کنند. علاوه بر این، کاهش بوروکراسی فرآیند امضای قرارداد و تولید تجهیزات را ساده کرده است. این امر به نوبه خود منجر به کاهش زمان و هزینه تولید شده و بخش صنعتی را کارآمدتر و مقرون به صرفه‌تر می‌کند.

نقش سازو کار تولید بار اول در بومی‌سازی صنعتی

سازو کار تولید بار اول نقش مهمی در بومی‌سازی تجهیزات و فرآیندهای صنعتی استراتژیک ایفا می‌کند. این سازو کار با دور زدن تشریفات مناقصه برای تولید بار اول، شرکت‌های صنعتی را تشویق می‌کند تا برای تولید بار تولید و بومی‌سازی تجهیزات استراتژیک خود را انجام دهند. این امر به ایجاد بازار تضمینی برای شرکت‌های دانش بنیان منحص در تولید و توسعه چنین تجهیزاتی کمک می‌کند. کارشناسان این حوزه عنوان می‌کنند که برجسته‌ترین مزیت سازو کار تولید بار اول این است که شرکت‌های دانش بنیان این قادر می‌سازد تا پروژه‌های بومی‌سازی شرکت‌ها را و ارگان‌های دولتی را به عهده بگیرند. این یک بازار تضمین شده برای ایسن نهادها ایجاد می‌کند و در نتیجه محیطی مساعد برای رشد و توسعه آنها ایجاد می‌کند. علاوه بر این، معافیت از تشریفات مناقصات برای تولیدات بار اول، نیاز شرکت‌های دانش بنیان به تقلیل هزینه‌های شرکت در مناقصه را نقای می‌کند. در نتیجه هزینه امضای قرارداد نیز به میزان قابل توجهی کاهش می‌یابد.

سازو کار تولید بار اول نیز نقشی محوری در خنثی کردن تحریم‌های صنعتی علیه کشور ایفا می‌کند.

بومی‌سازی تولید تجهیزات و فناوری‌های استراتژیک، منجر به انعقاد بیش از ۹۲ قرارداد نهایی و صرفه‌جویی

گفت‌وگو

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس در گفت‌وگو با «جوان»:

سازو کار تولید بار اول حلقه تکمیل کننده توسعه زنجیره‌های ارزش تولید است

بومی سازی شود.

وی با اشاره به ایجاد کار گروه تولید بار اول با مشارکت معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و وزارت صنعت بیان کرد: این کار گروه به درستی مشکلات در این بخش را احصا کرده و می‌تواند باعث حرکت شرکت‌های نوپا به سمت فروش محصولاتشان در بازار شود.

کوچکی نژاد عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس با بیان اینکه تولید بار اول زمینه‌ساز دانش بنیان شدن صنایع بزرگ خواهد شد، گفت: رویکرد تولید بار اول به دلیل اهمیت بومی‌سازی تجهیزات راهبردی تحریمی هر یک از صنایع بزرگ کشور، علاوه بر اینکه زمینه‌ساز دانش بنیان شدن صنایع بزرگ خواهد شد، در تکمیل زنجیره‌های ارزش تولید و خلق ارزش بیشتر در اقتصاد مؤثر است.

جبار کوچکی‌نژاد عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس

برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی با اشاره به قانون جهش تولید دانش بنیان در کشور تأکید کرد: مجلس در این قانون بسیاری از حمایت‌ها در راستای فعالیت شرکت‌های دانش بنیان را لحاظ